



СИЛАБУС

Волинський національний університет імені Лесі України

Факультет біології та лісового господарства

Кафедра лісового і садово-паркового господарства

Дисципліна: Лісозаповідна справа

Коротка характеристика: 1 курс 2 семестр; 4 кредити ЄКТС; 120 год., у т.ч. 24 год. лекцій, 16 год. практичних робіт, підсумковий контроль – іспит.

Розклад занять: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

Викладач: Гетьманчук Анатолій Іванович, кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри лісового і садово-паркового господарства

Електронна пошта: Hetmanchuk.Anatolii@vnu.edu.ua

Передумови вивчення курсу: попередньо студент повинен прослухати курси: «Дендрологія», «Лісознавство», «Лісовідновлення та лісорозведення», «Лісова фітопатологія».

1. АНОТАЦІЯ КУРСУ

Метою викладання навчальної дисципліни «Лісозаповідна справа» є розкрити цілісну систему знань із заповідної справи, висвітлити теоретичні основи та практичні уміння і навички, необхідні для організації, функціонування і охорони природно-заповідних об'єктів різних категорій заповідності в Україні.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Лісозаповідна справа» є надання студентам базових знань про теорію і практику формування та функціонування заповідників й інших об'єктів, територій та акваторій, що підлягають особливій охороні з метою підтримки екологічної рівноваги, збереження ландшафтної та біологічної різноманітності в природному та перетвореному середовищі існування людини.

2. КОМПЕТЕНТНОСТІ

Після якісного вивчення дисципліни студенти опанують такі компетентності, як:

ЗК 7. Здатність працювати в міжнародному контексті.

СК 1. Здатність критично осмислювати проблеми лісового господарства й дотичні міждисциплінарні проблеми та приймати ефективні рішення щодо їх вирішення.

СК 3. Здатність оцінювати регіональні особливості природно-кліматичних умов для організації ефективного лісового господарства, виконання лісами різнопланових функцій та збільшення площ лісів.

СК 4. Здатність розробляти та реалізовувати поточні та стратегічні плани розвитку підприємств лісової галузі, беручи до уваги ресурси, ризики, а також економічні, правові та екологічні аспекти.

СК 6. Здатність здійснювати просвітницьку діяльність серед населення для формування в них екологічного мислення, свідомості та відповідальності за стан довкілля.

В сукупності з іншими фаховими освітніми компонентами це дозволить досягти наступних програмних результатів:

РН 1. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері лісового господарства та є основою для оригінального мислення, забезпечення сталого розвитку та проведення досліджень.

РН 7. Розробляти та реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері лісового господарства з урахуванням доступних ресурсів та ризиків, а також економічних, правових та екологічних аспектів.

РН 13. Розробляти заходи з удосконалення постійної лісонасінної бази основних лісоутворюючих видів.

3. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Перелік тем лекцій

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи природо-заповідної справи

Тема 1. Вступ до дисципліни «Лісозаповідна справа». Мета, завдання, об'єкт і методи заповідної справи.

Тема 2. Історія заповідної справи в Україні та перспективи її розвитку.

Тема 3. Природно-заповідний фонд.

Тема 4. Класифікації природоохоронних територій.

Змістовий модуль 2. Прикладні основи природно-заповідної справи

Тема 5. Природно-заповідні території та об'єкти України різних категорій заповідності.

Тема 6. Порядок створення й оголошення територій та об'єктів природно-заповідного фонду. Нормативно-правові акти діяльності територій та об'єктів фонду.

Тема 7. Наукова та культурно-просвітницька діяльність заповідних об'єктів.

Тема 8. Природно-заповідний фонд світу. Міжнародна діяльність України в галузі заповідної справи.

Перелік тем практичних робіт

Практична робота 1. Вступ. Сутність природно-заповідної справи. Історія природно-заповідної справи.

Практична робота 2. Природно-заповідний фонд України.

Практична робота 3. Біосферні заповідники.

Практична робота 4. Національні природні парки. Регіональні ландшафтні парки.

Практична робота 5. Природні заповідники. Заказники.

Практична робота 6. Пам'ятки природи. Заповідні урочища.

Практична робота 7. Ботанічні сади. Дендрологічні парки.

Практична робота 8. Парки – пам'ятки садово-паркового мистецтва. Порядок створення й оголошення територій та об'єктів природно-заповідного фонду.

4. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль (max = 40 балів)									Модульний контроль (max = 60 б.)		Загальна кількість балів
Модуль 1								Модуль 2	Модуль 3		
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2				ІНДЗ	МКР 1	МКР 2	
Пр. 1	Пр. 2	Пр.3	Пр. 4	Пр. 5	Пр. 6	Пр. 7	Пр. 8				
4	3	4	4	3	4	4	4	10	30	30	100

Критерії оцінювання та політика викладача щодо дедлайнів

Практичні навички (виконання практичної роботи) оцінюються за результатами виконання практичних робіт. Максимальна кількість балів за виконання роботи – 3-4 бали. Практична робота може бути оцінена на максимальну кількість балів, якщо студент виконав всі завдання, оформив роботу, зробив висновки.

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

У разі не своєчасної здачі практичних робіт з поважних причин, надається додаткова можливість захисту виконаних робіт, в усній, письмовій або у формі презентацій в узгоджений з викладачем час.

Політика щодо академічної доброчесності:

Практичні роботи виконуються згідно поставлених завдань які студенти отримують від викладача. Перевірка робіт здійснюється враховуючи дотримання положень академічної доброчесності. При виявленні не самостійного виконання практичних робіт, результати оцінювання цих робіт анулюються, а студент отримує нове завдання.

Політика щодо відвідування:

Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (хвороба, стажування, відрадження) навчання може відбуватися індивідуально (у тому числі он-лайн формі).

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА ПРИ ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІНИ

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здійснюється відповідно до «Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки» (https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/1_Визнання_результатів_ВНУ_ім._Л.У._2_ред.pdf). За умови підтвердження, що зміст майстер-класів (семінарів, курсів тощо) відповідає темам курсу, сертифікати участі в них (або інші підтверджуючі документи) будуть достатньою підставою для зарахування відповідних тем.

5. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Підсумковий контроль – іспит. Оцінювання знань студентів здійснюється за результатами поточного й модульного контролю. При цьому завдання із цих видів контролю оцінюються в діапазоні від 0 до 100 балів включно.

У випадку незадовільної підсумкової оцінки, або за бажання підвищити рейтинг, студент складає іспит у комбінованій формі. При цьому на іспит виносяться 60 балів, а бали, набрані за результатами модульних контрольних робіт, анулюються. Для отримання оцінки потрібно набрати певну кількість балів згідно шкали оцінювання.

Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	Відмінно	Зараховано
82 – 89	Дуже добре	
75 - 81	Добре	
67 -74	Задовільно	
60 - 66	Достатньо	
1 – 59	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Андрієнко Т.Л. Система категорій природно-заповідного фонду України та питання її оптимізації / Т.Л. Андрієнко, В.А. Онищенко, М.Л. Клестов та ін. – К.: Б.В., 2001. – 59 с.
2. Грищенко Ю.М. Основи заповідної справи / Ю.М. Грищенко. – Рівне, 2000. – 234 с.
3. Давиденко В.М. Заповідна справа: Навчальний посібник для студентів екологічних, біологічних, природничих, лісівничих, агрономічних, зооінженерних факультетів вищих навчальних закладів III, IV рівнів акредитації / В.М. Давиденко. – Миколаїв: Вид-во МФ НаУКМА, 2001. – 140 с.
4. Попович С. Ю. Природно-заповідна справа: Навчальний посібник / С. Ю. Попович. – К.: Арістей, 2007. – 480 с.

Додаткова:

1. Борейко В.Е. История заповедного дела в Украине / В.Е. Борейко. – К.: Наукова думка, 1995. – 182 с.
2. Борейко В.Є. Хто був ініціатором створення Канівського заповідника / В.Є. Борейко // Зелений світ. – 1994. – № 8.
3. Заверуха Б.В. Рослини Червоної книги / Б.В. Заверуха, Ю.С. Шемшученко. – К.: Наук. думка, 1985. – 276 с.
4. Закон України „Про Загальнодержавну програму формування національної екологічної мережі України на 200-2015 роки” від 21 вересня 2000 року.
5. Закон України про „Природно-заповідний фонд України” // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 34.
6. Заповідники і національні природні парки України. – К.: Вища шк., 1999. – 230 с.
7. Міждержавні природно-заповідні території // Під заг. ред. Андрієнко Т.Л. – К., 1998. – 132 с.
8. Небель Б. Наука об окружающей среде / Б. Небель. – М.: Мир, 1933. – Т. 1. – 420 с.; Т. 2. – 320 с.
9. Охрана важнейших ботанических объектов Украины, Белоруссии, Молдавии. – К.: Наук. думка, 1980. – 317 с.
10. Природно-заповідний фонд України загальнодержавного значення: Довідник // Редкол. В.Б. Лисенко та ін. – К., 1999. – 240 с.
11. Природоохоронні території Української РСР / За ред. В.І. Проценко. – К.: Урожай, 1983. – 153 с.
12. Редкие и исчезающие растения и животные Украины: Справочник. – К.: Наук. думка, 1988. – 283 с.
13. Червона книга України. Рослинний світ. – К.: Глобалконсалтинг, 2009. – 905 с.
14. Шеляг-Сосонко Ю.Р., Дидух Я.П., Стойко С.М. и др. Перспективная сеть заповедных объектов Украины / Ю.Р. Шеляг-Сосонко, Я.П. Дидух, С.М. Стойко и др. – К.: Наук. думка, 1987. – 256 с.